

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 11CoP/442/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1517210170
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 10. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Bianka Gelačíková
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2017:1517210170.2

Uznesenie

Krajský súd v Bratislave, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Bianky Gelačíkovej a členov senátu Mgr. Patrície Železníkovej a Mgr. Aleny Čakváriovej, vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: E. E., nar. XX.XX.XXXX, zastúpená kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava, Vazovova 7/A, Bratislava, dieťa rodičov: matka - Mgr. N. E. Y., narodená XX.XX.XXXX, bytom J. XX, Z., zastúpená JUDr. Denisou Jánošíkovou, advokátkou so sídlom Klincovej 35, Bratislava, a otec - R. Z. E., narodený XX.XX.XXXX, bytom O. XX, Z., o návrhu matky na nariadenie neodkladného opatrenia, na odvolanie otca a matky proti rozhodnutiu Okresného súdu Bratislava V, č.k. 22P/114/2017-8 zo dňa 20.07.2017, takto

rozhodol:

Uznesenie súdu prvej inštancie v spojení s opravným uznesením č.k. 22P/114/2017-84 zo dňa 09.08.2017 sa vo výroku o úprave styku matky s maloletou E. E., nar. XX.XX.XXXX v čase letných prázdnin v kalendárnom roku 2017 z r u š u j e.

Vo zvyšku sa uznesenie súdu prvej inštancie v spojení s opravným uznesením č.k. 22P/114/2017-84 zo dňa 09.08.2017 p o t v r d z u j e.

Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Bratislava V uznesením zo dňa 20.07.2017, č.k. 22P/114/2017-8, nariadil neodkladné opatrenie, ktorým oprávnil matku stretávať sa s maloletou E. E., nar. XX.XX.XXXX počas letných prázdnin školského roku 2016/2017 od 01.08.2017 od 09.30 hod do 10.08.2017 do 19.00 hod nepretržite a od 21.08.2017 od 09.30 hod do 30.08.2017 do 18.00 hod nepretržite a následne od 01.09.2017 každý párný kalendárny týždeň od utorka od 15.30 hod do stredy do 08.00 hod. nepretržite a od soboty od 09.30 hod do nedele do 18.30 hod nepretržite a každý nepárny kalendárny týždeň od utorka od 15.30 do stredy do 08.00 hod nepretržite a od štvrtka od 15.30 hod do piatka do 08.00 hod nepretržite s tým, že si matka v určenom čase začatia styku počas dní školského vyučovania prevezme maloletú zo školského zariadenia, ktoré maloletá navštevuje, kde ju v čase ukončenia styku odovzdá; počas víkendov, sviatkov, resp. dní pracovného pokoja je miestom prevzatia maloletej miesto bydliska otca, kde je v určených časoch ukončenia styku matka maloletú povinná otcovi aj odovzdať. Otcovi uložil povinnosť maloletú na styk s matkou riadne pripraviť a v určených časoch začatia styku ju matke odovzdať. Zároveň s účinnosťou od 01.08.2017 týmto zmenil uznesenie Okresného súdu Bratislava V č.k. 22P/110/2016-9 zo dňa 14.11.2016 v spojení s uznesením Krajského súdu v Bratislave č.k. 11CoP/2/2017 zo dňa 01.02.2017. Žiadnemu z účastníkov nepriznal nárok na náhradu trov konania.

2. Vec právne posúdil podľa § 324, § 325 ods. 1, 2 písm. d/, § 329, § 330 ods. 1, § 332 ods. 1, § 333, § 334, § 234 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „C.s.p.“), § 360, § 2 ods. 1, § 121 zák.č. 161/2017 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „C.m.p.“) poukazujúc na cieľ a charakter neodkladných opatrení, na účel neodkladného opatrenia, majúca za preukázanú odôvodnenú

zmenu pomerov od neodkladnej úpravy nariadenej uznesením zo dňa 21.11.2016, zásahom vo forme okamžitej novej úpravy pomerov. Poukázal na okolnosti v danej veci, priebeh konania a výsledky doplneného dokazovania vo veci samej vedenej pod sp. zn. 22P/81/2014, na vhodnosť a potrebu ešte pred nadobudnutím právoplatnosti už vyhláseného meritórneho rozhodnutia neodkladne korigovať, resp. upraviť pomery účastníkov, nielen počas nadchádzajúcich školských letných prázdnin, ale vzhľadom na predpoklad ďalších niekoľkých mesiacov trvania sporu, aj na ďalšie nasledujúce obdobie do skončenia konania tak, aby bol dosiahnutý cieľ postupného prechodu na nový režim, na ktorý napokon opakovane odvolávajú sa na predchádzajúce vyjadrenie znalca poukazoval otec. Konštatoval, že k ostatnej úprave styku matky s maloletou neodkladným opatrením bez prespatia maloletej v novembri 2016 pristúpil vychádzajúc zo situácie v danom čase, prihliadajúc na zabehnutý režim u otca a stabilizáciu maloletej a vychádzajúc z toho, že k jeho narúšaniu by malo dochádzať postupne tak, aby to pre dieťa predstavovalo čo najmenšiu psychickú záťaž, avšak jeho nariadenie považoval za dôvodné s cieľom zamedzenia možnému negatívnemu vplyvu pretrvávajúceho stavu bez akejkoľvek úpravy styku na vzájomnú citovú väzbu maloletej a matky. Súd prvej inštancie zdôraznil predpoklad, že styk maloletej s matkou bude smerovať k zdravému psychickému vývinu dieťaťa a nevyhnutnosť trpezlivého, zrelého a zodpovedného prístupu matky, od ktorej očakával, že bude schopná nezamieňať si vlastné záujmy so záujmami maloletej, ktorá má právo na lásku a starostlivosť zo strany oboch rodičov. Prihliadol na osvedčený a bezproblémový priebeh styku matky s maloletou počas jarných prázdnin v školskom roku 2016/2017, realizovaného na základe uznesenia súdu č.k. 22P/12/2017-10 zo dňa 17.02.2017, nevidel preto dôvod neumožniť maloletej tráviť s matkou aj súvislý dlhší čas počas letných prázdnin, so zachovaním rovnako garantovaného dlhšieho časového priestoru otcovi na prípadnú rekreačnú, resp. dovolenkovú aktivitu s dcérou. Konštatoval, že vychádzajúc z obsahu spisu vo veci samej sp. zn. 22P/81/2014 dospel k záveru, že situácia medzi rodičmi a maloletou a predovšetkým postoj matky k otcovi, evidentný už zo samotného súhlasu matky so striedavou osobnou starostlivosťou o maloletú, sa napriek reziduálne pochopiteľne pretrvávajúcim problémom sa v porovnaní so začiatkom konania natoľko posunula, že je možné pristúpiť v súlade s odporúčaniami znalca Mgr. Z. vzhľadom na už dosiahnutý stupeň stabilizácie a upokojenia vyhrotenej situácie k širšej súvislej úprave styku matky s maloletou s pravidelným prespávaním. Za neopodstatnené vyhodnotil otcove výhrady ohľadom konkrétneho prístupu matky k maloletej (sprchovanie, umývanie vlasov, krémovanie tela pri každom kontakte), ktoré podľa názoru súdu prvej inštancie, môžu byť dané práve sporadickosťou styku a potrebou matky „dosýtiť“ sa kontaktu s dieťaťom. Mal za to, že nejde o také závažné prístupy, ktorý by mohli mať skutočne závažný negatívny dopad na psychosexuálny vývin maloletej, keď je predpoklad, že pri dlhšom kontakte matky s maloletou tieto prejavy odznejú, resp. sa prirodzene zredukujú. Zohľadnil prezentovanú vôľu dieťaťa pred súdom, tráviť s rodičmi čas rovnomerne, a ostatné výsledky vykonaného dokazovania v konaní vo veci samej. Považoval za dôvodné upraviť styk maloletej s matkou aj počas letných prázdnin v školskom roku 2016/2017 poukazujúc na konanie, kde súd nie je návrhom viazaný a prihliadol na skutočnosť, že otec mal v mesiaci júl podstatne širší priestor na vytvorenie programu maloletej. Rovnako zohľadnil odvolací návrh otca (v časti navrhovaných dní styku). Poukázal na realizáciu styku maloletej u matky bez prespania podľa uznesenia súdu č.k. 22P/110/2016-9 zo dňa 14.11.2016, ktoré nadobudlo vykonateľnosť dňa 22.11.2016 a právoplatnosť dňa 23.02.2017 v spojení uznesením Krajského súdu v Bratislave č. k. 11CoP/2/2017 zo dňa 01.02.2017, dokedy sa uskutočňoval styk už po dobu viac než dvoch kvartálov. Dal do pozornosti, že pokiaľ sa otec opakovane odvoláva na odporúčanie znalca v tomto smere, je aktuálne aj v prípade nespĺnenia podmienok na striedavú osobnú starostlivosť o maloletú v predmetnej veci, ktoré budú posúdené odvolacím súdom, už nanajvýš vhodný čas pristúpiť k opätovnému nabehaniu maloletej na pravidelné prespávanie u matky s cieľom novej riadnej perspektívnej realizácie striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov o maloletú, ktorá korešponduje s túžbou dieťaťa a rešpektuje emocionálne potreby dieťaťa, potvrdené súdnym znalcom v konaní vo veci samej. Matke zdôraznil potrebu využitia trávených chvíľ s dcérou naplno, venovaním sa dcére so zameraním na plnú pozornosť na maloletú E., napĺňať jej aktuálne vzniknuté potreby a túžby spoločnými aktivitami, a nezaoberať sa témami, ktoré dieťa zbytočne zaťažujú. Apeloval na otca, aby sa pred dieťaťom držal kritického hodnotenia matky a jej prístupu k maloletej. Vzhľadom na problematickú komunikáciu medzi rodičmi považoval za potrebné zdôrazniť, že je na oboch rodičoch, aby pre spoločné dieťa vytvorili prostredie, v ktorom sa cíti bezpečne, s istotou sa môže vyvíjať a najmä sa od každého z rodičov prirodzene učí ako od dôveryhodných modelov všetkému, čo bude v živote potrebovať. Súd prvej inštancie vyslovil názor, že je nereálne očakávať, že rodičia budú udržiavať rovnaké stereotypy a výchovné postupy pri výchove dieťaťa, keď v tomto smere by mala byť zachovaná iba nevyhnutná podobnosť, avšak mierne odlišný pohľad oboch rodičov môže byť pre dieťa naopak prospešný, keď sa týmto spôsobom, za nevyhnutného predpokladu nekonfrontačného prístupu rodičov

a vzájomnej akceptácii v nie principiálnych rozdieloch, môže dieťa učiť nevyhnutnej tolerancii. Apeloval na rodičov, aby sa zdržali akéhokoľvek negatívneho hodnotenia osoby a spôsobu života druhého z nich. Zdôraznil, že každý z nich je v rámci zodpovednosti za výchovu maloletej povinný viesť ju k úcte k druhému rodičovi a neznižovať jeho autoritu v očiach dieťaťa. Konštatoval, že v zásadných hodnotových otázkach rodičia musia sledovať jednu líniu a dohodnúť sa na podobných výchovných princípoch, čo je predpokladom možnej realizácie striedavej starostlivosti v záujme maloletej a v súlade s jej vôľou, keďže akákoľvek efektívna zdravá výchova dieťaťa (t.z. nielen formou striedavej osobnej starostlivosti, ale aj pri širokom rovnocennom styku s rodičom, ktorému dieťa nie je zverené) predpokladá zo strany rodičov predovšetkým toleranciu, spoločnú vôľu a schopnosť spolu komunikovať a spolupracovať a hlavne nezapájať dieťa do svojich vzájomných problémov a konfliktov. Poukázal aj na nález Ústavného súdu Českej republiky č. III. ÚS 1206/09. O trovách konania rozhodol podľa § 52 C.s.p..

3. Proti tomuto rozhodnutiu podal odvolanie otec maloletej, ktorým žiadal uznesenie súdu prvej inštancie zrušiť a postupovať v záujme maloletej podľa v spise reálne sa nachádzajúcich dôkazov. Namietal vady v konaní, skutočnosť, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a nesprávne a neúplne zistil skutočný stav vecí, rozhodnutie považoval za svojvoľné a protizákonné z dôvodu, že neexistujú žiadne nové objektívne dôkazy preukazujúce zmenu stavu na vydanie predmetného neodkladného opatrenia. Poukázal na nález III. ÚS 192/06 z 3.11.2006 a skutočnosť, že súd prvej inštancie disponoval dôkazmi o dlhodobu neúspešných pokusoch uložených výchovných opatrení súdu, ktoré nedosiahli pokrok. Namietal prekážku litispendencie a povinnosť súdu zastaviť konanie, keďže vo veci samej prebieha konanie s tými istými účastníkmi konania, ide o rovnakú vec a na základe rovnakých skutkových zistení. Poukázal na nesprávnosť rozhodnutia súdu prvej inštancie z dôvodu, že predmetné neodkladné opatrenie je vydané v odvolacom konaní, o samotnom návrhu na jeho nariadenie mal rozhodovať odvolací súd. Vydané neodkladné opatrenie považoval za nezákonné z dôvodu, že súd prvej inštancie neustanovil v konaní o nariadenie neodkladného opatrenia maloletému dieťaťu procesného opatrovníka. Namietal porušenie ust. § 331 C.s.p. a porušenie práv účastníka konania z dôvodu, že súdom prvej inštancie mu nebol doručené uznesenie o ustanovení kolízneho opatrovníka a návrh na nariadenie neodkladného opatrenia. Nesúhlasil s konštatovaním súdu, že rozsudok z marca 2017 nenadobudol právoplatnosť z dôvodu ním podaného odvolania, keďže odvolanie podala aj matka. Dal do pozornosti nečinnosť súdu v danom konaní. Rozhodnutie súdu prvej inštancie považoval za rozporné s realitou z dôvodu, že počas jarných prázdnin bol kontakt maloletej s matkou problémový. Poukázal na nevhodné výchovné prostredie u matky a vyjadrenie znalca Mgr. Z., ktorý konštatoval, že matka sa voči maloletej správa patologicky a deformuje jej sexuálny vývoj. Podľa názoru otca, súd prvej inštancie deformoval vyjadrenie znalca a ignoroval jeho odporúčanie o vhodnosti dvojročnej psychoterapie pre matku. Vyslovil názor, že rozhodnutie ignoruje reálny stav, matka svoje správanie nezmenila, výchovné opatrenie u PhDr. O. neprinieslo žiaden výsledok (matka odmieta spoločné sedenia), matka manipuluje maloletú proti nemu, nahlas nadáva na neho pred maloletou, vyhrocuje odovzдания dieťaťa. Mal za to, že rozšírenie kontaktu matky s maloletou je nadštandardné, ktoré súdny znalec Mgr. Z. odporúčal až na základe zmeny stavu, ktorá však nenastala. Vyslovil názor, že súd žiadnym spôsobom nepreukázal potrebu a hroziacu ujmu, pre ktorú by bolo nariadenie neodkladného opatrenia nevyhnutné. Dal do pozornosti, že v súdnom spise sa nenachádza ani jeden doklad, ktorým by bola preukázaná pozitívna zmena. Poukázal na odvolanie podané matkou voči rozsudku vo veci samej, z ktorého je zrejmé, že matka sa nepoddala, svoje konanie neofutovala, nepriznala protiprávne konanie, ktoré bolo v rozpore s najlepším záujmom maloletej. Za právne neudržateľný považoval postup súdu prvej inštancie a potrebu riešenia veci neodkladným opatrením prechodom na nový režim v súvislosti s odvolaním, keďže neodkladné opatrenie nie je nástrojom, ani prostriedkom na suplovanie riadnych rozhodnutí súdu. Podľa jeho názoru súd prvej inštancie nemá právo neodkladným opatrením prejudikovať potrebu prechodu k budúcemu právnemu stavu. Namietal, že súd prvej inštancie ignoruje relevantné skutočnosti nachádzajúce sa v súdnom spise sp. zn. 22P/81/2014, ktoré preukazujú, že nenastala žiadna reálna pozitívna zmena, stabilizácia pomerov. Konštatoval, že sudkyňa sa pri rozhodovaní stavala do neobjektívnej pozície obhajkyne patologického konania matky, ignorovala, že matka kriví realitu, klame o zdravotnom stave dieťaťa, údajné „dosýtenie matky“ a maloletej trvá už viac ako 8 mesiacov. Spochybnil potrebu nariadenia znaleckého dokazovania v konaní vedenom pod sp. zn. 22P/81/2014, ak si súd sám vyhodnotí správanie matky a jeho dopad na psychosexuálny vývin dieťaťa. K výroku rozhodnutia o úprave styku počas letných prázdnin vyslovil námietky považujúc ho za diskriminačné z dôvodu, že v mesiaci august je styk upravený nepomerne v prospech matky. Namietal nesprávnosť vyhodnotenia vyjadrenia znalca Mgr. Z. a odporúčania psychologičky Mgr. K., ktoré je v ostrom rozpore so záujmom dieťaťa, keďže

súdny znalec jasne vyjadroval predpoklad zmeny rozsahu styku zmenou správania matky. Namietal, že predmetom odvolania voči rozsudku vo veci samej je samotná otázka prespávania maloletej u matky a nielen striedavá osobná starostlivosť rodičov o maloletú. Poukázal na nutnosť posudzovať spravodlivosť z hľadiska konania ako celku, potrebu postupovať v súlade s praxou Európskeho súdu pre ľudské práva. Poukázal na rozhodnutie E.p.verzus Taliansko uz 16.11.1999 a sledovanie záujmu dieťaťa, ktorý môže prevažovať nad záujmami rodiča. Dal do pozornosti, že je v záujme dieťaťa stabilizovať vzťahy rodičov, aby boli schopní spolu komunikovať, nekomunikácia rodičov je výrazným nežiaducim javom pre osobnostný vývin aj duševné zdravie maloletého dieťaťa. Poukázal na zamietnutý návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia dňa 20.12.2016, kde súd konštatoval, že nemá osvedčenú potrebu ďalšej neodkladnej úpravy pomerov, keďže mal preukázané nepriaznivé pôsobenie domácnosti matky (pri starých rodičoch) na maloletú a konštatovanie znalca, že dieťa sa väčšinou zdržiava v tejto domácnosti, ktorú skutočnosť potvrdil aj priateľ matky. Poukázal na konfliktnosť správania matky, ktorá dňa 10.4.2017 odmietla odovzdať maloletú naspäť a vyhrocovala situáciu pred ňou. Poukázal na útoky matky voči znalcovi, na jej odvolávanie sa na súkromný posudok na objednávku vypracovaný Dr. N., na nezmenené stanovisko matky, na jej nezmenené správanie, na pokračovanie v patologickom pripútavaní maloletej k matke, na chronické klamanie matky, na neúspešné výchovné opatrenia, na to, že matka sa naďalej kúpe s maloletou, natiera ju po celom tele, manipuluje ju proti nemu. Dal do pozornosti rozhodnutia Okresného súdu Trnava č.k. 8P/50/2014 v spojení s rozhodnutím Krajského súdu Trnava č.k. 9CoP/16/2016, rozsudky Krajského súdu Nitra č.k. 8CoP/39/2016 a Okresného súdu Nitra č.k. 13P/363/2015, a nález Ústavného súdu ČR II. ÚS 169/2016. V doplnení odvolania poukázal na zamietnutý návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia v máji 2017 súdom prvej inštancie v konaní vedenom pod č.k. 22P/100/2017. Spochybnil potrebu nariadenia neodkladného opatrenia, keď od mája 2017 do júla 2017, nenastala žiadna zmena pomerov.

4. Proti tomuto rozhodnutiu podala odvolanie matka maloletého dieťaťa prostredníctvom svojej právnej zástupkyne. Žiadala uznesenie súdu prvej inštancie zmeniť a opraviť ju stretávať sa s maloletou Zojou počas letných prázdnin školského roku 2016/2017 od 01.08. 2017 od 09.30 hod. do 10.08.2017 do 19.00 hod. nepretržite a od 21.08.2017 od 09.30 hod. do 30.08.2017 do 18.00 hod. nepretržite a následne od 01.09.2017 každý páry kalendárny týždeň od utorka od 15.30 hod. do stredy do 08.00 hod. nepretržite a od soboty od 09.30 hod. do nedele do 18.30 hod. nepretržite a každý nepáry kalendárny týždeň od utorka od 15.30 hod. do stredy do 08.00 hod. nepretržite a od štvrtka od 15.30 hod. do piatka do 08.00 hod. nepretržite s tým, že odovzdanie a prevzatie dieťa sa bude realizovať v školskom zariadení a v dňoch pracovného voľna a sviatkov v mieste bydliska otca. Žiadala uložiť otcovi povinnosť dieťa na styk riadne pripraviť. Namietala nesprávnosť rozhodnutia súdu prvej inštancie vo výroku, ktorým je upravený styk s maloletou od 01.09.2017, považujúc ho za rozporujúci so záujmom maloletého dieťaťa. Poukázala na vydaný rozsudok zo dňa 22.03.2017 v konaní vedenom pod sp. zn. 22P/81/2014-1091, v zmysle ktorého súd zveril maloletú E. do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov s režimom striedania po týždni a upraveným režimom výkonu starostlivosti o dieťa počas sviatkov a prázdnin, s určením, že obaja rodičia sú oprávnení maloletú zastupovať a spravovať jej majetok a s neurčením výživného. Poukázala na to, že rozsudok doposiaľ nenadobudol právoplatnosť. Uviedla, že v konaní vo veci samej mal súd z vykonaného dokazovania preukázané, že sú splnené podmienky na zverenie dieťaťa do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov, nemal dôvod pochybovať o schopnosti matky zabezpečiť plnohodnotnú starostlivosť o maloletú v totožnom rozsahu ako otec, ktorá forma starostlivosti sa osvedčila ako v záujme maloletej a optimálneho zabezpečenia jej potrieb, materiálnych aj emocionálnych, smerujúcich k zdravému psychickému vývoju dieťaťa. Rovnako mal preukázané, že matka svojim postojom v priebehu konania osvedčila svoj eminentný vážny a úprimný záujem na plnohodnotnej starostlivosti o dieťa. Dala do pozornosti, že súd prvej inštancie sa priklonil k názoru zástupcu Okresnej prokuratúry Bratislava V, kolízneho opatrovníka, zástupcu komisára pre deti. Poukázala na odôvodnenie rozsudku č.k. 22P/81/2014-1091 zo dňa 22.03.2017. Namietala, že jej styk s maloletou upravený uznesením o nariadení neodkladného opatrenia ex offa od 1.9.2017 nie je v záujme dieťaťa a rozporuje odôvodnenia rozsudku vo veci samej a nezabezpečuje rovnocenné stretávanie sa matky s maloletou v zmysle ust. § 24 ods. 4 Zákona o rodine. Poukázala na vyjadrený názor maloletej dňa 10.02.2017 v prítomnosti psychológa Mgr. Z., kedy uviedla, že najviac sa jej páčilo obdobie, kedy bola s oboma rodičmi striedavo. Identický odkaz vnímal aj znalec v rámci znaleckého dokazovania. Podľa jej názoru, sú splnené podmienky pre striedavú osobnú starostlivosť o maloletú E., čo je konštatované aj v rozsudku vo veci samej. Rovnako je konštatované, že matka aj otec majú osobnostné predpoklady a sú schopní postarať sa o maloletú v rovnakom rozsahu. Poukázala na záujem dieťaťa, článok 3 Dohovoru o právach dieťaťa a kritéria čl. 5 Zákona o rodine, naplnenie

ktorých je jednoznačne v záujme maloletej. Poukázala na povinnosť súdu rešpektovať práva dieťaťa na udržiavanie pravidelného a rovnoprávneho osobného styku s oboma rodičmi. Za nepochopiteľnú považovala úpravu styku s maloletou od 01.09.2017 v rozsahu, ktorý uvedené kritériá nespĺňa. Uviedla, že má záujem o pravidelné stretávanie so E. v širšom rozsahu, ako bolo upravené uznesením č.k. 22P/114/2017-8 zo dňa 20.07.2017. Dala do pozornosti, že maloletá sama prejavila záujem o častejšie a dlhšie trávenie času s matkou, najlepšie v rozsahu týždeň s matkou a týždeň s otcom. Poukázala na to, že v čase styku s maloletou sa o dieťa riadne stará, vzdeláva ju, hrá sa s ňou. Rovnako poukázala na to, že spôsobilosť rodičov vychovávať dieťa bola preukázaná, akceptuje otca ako rodiča schopného sa postarať, obaja rodičia pokračujú v nariadených výchovných opatreniach, ich výchova podlieha kontrole.

5. Matka a kolízny opatrovník sa k odvolaniu otca nevyjadřili.

6. Otec a kolízny opatrovník sa k odvolaniu matky nevyjadřili.

7. Odvolací súd preskúmal vec, v ktorej nie je viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania podľa § 65, § 66 zák. č. 161/15 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej C.m.p.), bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 378 ods. 1 zák. č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej „C.s.p.“), a dospel k záveru, že odvolanie otca a matky, proti výroku rozhodnutia v časti úpravy styku od 01.09.2017, nie je dôvodné. Súd prvej inštancie vec správne právne posúdil a vyvodil z nej aj správny záver.

8. Odvolací súd poukazuje na správne dôvody súdu prvej inštancie v časti rozhodnutia o úprave styku matky s maloletou od 01.09.2017 a podľa § 387 ods. 2 C.s.p., sa s nimi stotožňuje.

9. Účelom inštitútu neodkladného opatrenia je rýchla a dočasná úprava právnych pomerov účastníkov, ktorá však zásadne nemôže prejudikovať ich práva a záujmy. V konaní starostlivosti súdu o maloleté dieťa pri nariadení neodkladného opatrenia je súd v záujme maloletého dieťaťa povinný starostlivo uvážiť, či sú pre také opatrenie splnené všetky zákonné podmienky. Z charakteru neodkladného opatrenia vyplýva, že pred jeho nariadením súd nemusí zistiť všetky skutočnosti, ktoré sú potrebné pre vydanie konečného rozhodnutia a pri zisťovaní nemusí byť vždy dodržaný formálny postup stanovený na dokazovanie. To však neznamená, že súd môže vydať predbežné opatrenie len na základe tvrdení rodičov bez osvedčenia aspoň základných skutočností, ktoré by umožnili prijať záver o pravdepodobnosti nároku, ktorému sa má poskytnúť predbežná ochrana. Pre súd je prioritou záujem maloletého dieťaťa a vytvorenie stavu spravodlivej rovnováhy medzi záujmom dieťaťa a jeho rodičmi, pričom zvláštny význam sa kladie na záujem dieťaťa, ktorý môže mať prednosť pred záujmom rodiča a neumožňuje rodičovi vynútiť si také opatrenia, ktoré by ohrozovali zdravie a rozvoj dieťaťa.

10. V konaní starostlivosti o maloleté dieťa je preto nariadenie neodkladného opatrenia namieste, ak si to vyžaduje verejný záujem § 361 C.m.p., ak je potrebné nariadiť platiť výživné v nevyhnutnej miere § 367 C.m.p., a aby ten, kto má maloletého pri sebe, maloletého odovzdal do starostlivosti toho, koho označí súd, alebo do striedavej osobnej starostlivosti § 367 ods.1 C.m.p.. Ustanovenie § 367 C.m.p., odráža úpravu v mimosporových konaniach, v ktorých sa ponecháva širší priestor pre ingerenciu štátu a realizáciu verejnej moci pri poskytovaní právnej ochrany, a to z úradnej povinnosti s cieľom ochrany práva účastníkov pri súčasnom presadzovaní verejného záujmu, ak si to vyžaduje neodkladná ochrana práv a právom chránených záujmov. Účelom neodkladných opatrení vo veciach maloletých, je poskytnutie preventívnej ochrany ich právam a záujmom, ešte pred ich porušením či ohrozením. Všeobecné zásady charakterizujúce inštitút neodkladného opatrenia sa vzťahujú aj na konanie vo veciach maloletých, v ktorom sú súdy naďalej povinné prioritne chrániť záujmy maloletých a prioritne poskytnúť zvýšenú ochranu ich právam. Pokiaľ ide o inštitút neodkladných opatrení treba uviesť, že neodkladné opatrenia sú neodkladnými predovšetkým v tom zmysle, že ich možno nariadiť aj pred začatím konania vo veci samej, sú prípustné aj počas konania, ako aj po jeho skončení podľa ust. § 324 ods.1 C.s.p..

11. Odvolací súd zhodne ako súd prvej inštancie má za to, že v danej veci vznikla potreba dočasnej úpravy styku, resp. zmeny styku matky s maloletou, za splnenia podmienky ust. § 360 Cm.p. a § 325 C.s.p.. V konaní bola dostatočným spôsobom preukázaná potreba a naliehavosť predbežnej úpravy zmeny styku matky s maloletou E. Odvolací súd sa stotožnil so závermi súdu prvej inštancie a s odôvodnením rozhodnutia v celom rozsahu.

12. V danej veci správne postupoval súd prvej inštancie, keď vzhľadom na všetky okolnosti prípadu, s prihliadnutím na hodnotenie listinných dôkazov, aj s poukazom na konanie a rozhodnutie vo veci

samej, komplexne a citlivo zväžil matkou podaný návrh na nariadenie neodkladného opatrenia a potrebu vydania rozhodnutia o zmene úpravy styku matky s dieťaťom aj od 01.09.2017, aj nad rámec návrhu matky. Správne súd prvej inštancie vyhodnotil potrebu rozšírenia styku matky s maloletou formou neodkladného opatrenia z dôvodu korigovania pomerov účastníkov a zohľadňujúc skutočnosť, že styk nariadený neodkladným opatrením zo dňa 14.11.2016 (uznesenie Okresného súdu Bratislava V č.k. 22P/110/2016 zo dňa 14.11.2016 v spojení s rozhodnutím Krajského súdu v Bratislave č.k. 11CoP/2/2017 zo dňa 01.02.2017) je nepostačujúci. Neodkladné opatrenie je dočasným opatrením, ktoré má v prvom rade sledovať najlepší záujem dieťaťa. Odvolací súd zdôrazňuje, že v danej veci nesporne súd prvej inštancie zohľadnil záujem maloletej E., ktorá prezentovala svoj názor a prejavila vôľu byť v starostlivosti oboch rodičov, byť v rovnocennom kontakte s otcom aj matkou, čím nesporne vyjadrila svoj pozitívny vzťah ku každému z rodičov. Uvedenú skutočnosť, potvrdil i v konaní vo veci samej znalec Mgr. Z., ktorý bol pri vykonávanom pohovore s maloletou prítomný. Nariadené neodkladné opatrenie je len dočasného charakteru a jeho účelom je v danom prípade nastavenie takého režimu stretávania sa dieťaťa s matkou, ktorý zabezpečí v prvom rade širší kontakt dieťaťa s rodičom. Odvolací súd sa nestotožňuje s názorom otca a jeho odvolacími námietkami o nesprávnom postupe súdu prvej inštancie s prihliadnutím na rozhodnutie vo veci samej a s tým súvisiace prebiehajúce odvolacie konanie. Odvolací súd poukazuje na osobitosti konania vo veci starostlivosti o maloleté dieťa, na potrebu individuálneho a objektívneho posúdenia každého konkrétneho prípadu a vyhodnotenia všetkých okolností a skutočností vzťahujúcich sa ku konkrétnej veci a maloletému dieťaťu. Ak otec vyslovuje domnienku, že súd prvej inštancie nariadeným neodkladným opatrením prejedikuje potrebu plynulého prechodu k budúcemu právnomu stavu a ovplyvňuje rozhodnutie odvolacieho súdu, odvolací súd zdôrazňuje, že rozhodnutie súdu prvej inštancie o nariadenom neodkladnom opatrení sleduje výhradne záujem maloletej E., ktorým je rozšírenie styku s matkou bez ohľadu na výsledok odvolacieho konania. Tu je rovnako potrebné dať do pozornosti, že práve neodkladné opatrenie a realizácia rozšíreného styku maloletej s matkou môže byť podkladom pre rozhodovanie odvolacieho súdu v konaní vo veci samej. Súd prvej inštancie zohľadnil pri rozhodovaní jednak listinné dôkazy (správy psychológov, znalecký posudok vypracovaný v konaní vo veci samej) a jednak poukázal i na prebiehajúce súdne konanie vedené pod sp. zn. 22P/81/2014 a v ňom vykonávané dokazovanie. Rozhodnutie súdu prvej inštancie je jasne a zrozumiteľne odôvodnené, zohľadňujúce dôkazy vykonané v konaní vo veci samej, vysvetľujúce postup súdu aj vo vzťahu k prebiehávajúcemu súdnemu konaniu, a zohľadňujúce prvorady a najlepší záujem maloletého dieťaťa. Námietka otca, ktorou rozporuje podané odvolanie voči rozhodnutiu vo veci samej je pri posúdení odvolania v tomto konaní bezpredmetná, nemajúca vplyv na zmenu rozhodnutia. Skutočnosť, že proti rozsudku vo veci samej bolo podané odvolanie, a ktorým rodičom, je irelevantná. Pokiaľ otec poukazuje na patologické prejavy matky, odvolací súd sa stotožňuje s odôvodnením rozhodnutia súdu prvej inštancie, ktorý sa zaoberá aj otázkou posúdenia výsledkov znaleckého dokazovania v konaní vo veci samej a odporúčaniami znalca Mgr. Z.. Rovnako správne súd prvej inštancie vyhodnotil aj otcom namietané správanie matky, jej prístup k maloletej, dobu realizácie styku matky s maloletou od posledného rozhodnutia, ktorým bolo nariadené neodkladné opatrenie o úprave styku a časový posun. Odvolací súd poukazuje na vykonané dokazovanie pred súdom prvej inštancie v konaní vedenom pod sp. zn. 22P/81/2014, znalecký posudok Mgr. Z. s odporúčaním, že pre dieťa je optimálne, aby malo oboch rodičov a ďalším krokom by mal byť čo najcitlivejšie udržaný kontakt maloletej s matkou. Rovnako je potrebné poukázať na závery znaleckého posudku MUDr. R. F., ktorý hodnotil duševný stav oboch rodičov s konštatovaním, že zo zdravotného stavu matky vážnejšie riziká pre zdravý budúci vývoj dieťaťa nevyplývajú, matka disponuje dostatočným vnútorným potenciálom, aby k problémom starostlivosti o dieťa nadobudla racionálnejší a kritický postoj. Je nesporné, že komunikácia rodičov je problematická, avšak z obsahu spisu č.k. 22P/81/2014 a vyjadrenia kolízneho opatrovníka, zástupcu Okresnej prokuratúry Bratislava V a zástupcu komisára pre deti tiež vyplýva, že dieťa potrebuje oboch rodičov. Odvolací súd sa taktiež stotožňuje s konštatovaním súdu prvej inštancie o poskytnutí dostatočného časového priestoru oboch rodičom v priebehu celého konania na zlepšenie vzťahov a zlepšenie prístupu matky vo vzťahu k otcovi a komunikácii ohľadne dieťaťa.

13. Pokiaľ ide o odvolacie námietky otca vo vzťahu k porušeniu práva účastníka konania na spravodlivý proces, odvolací súd vyhodnocuje tieto námietky ako neopodstatnené. Odvolací súd po preskúmaní spisu zistil, že návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia a uznesenie o ustanovení kolízneho opatrovníka, boli otcovi doručené a tieto prevzal dňa 03.08.2017 (č.l. 54). Rovnako nemožno zohľadniť odvolaciu námietku otca týkajúcu sa litispendencie, teda prekážky začatej veci, s prihliadnutím na konanie vo veci samej. Odvolací súd opakovane zdôrazňuje, že predmetom daného konania je konanie o nariadenie neodkladného opatrenia o úprave styku matky s maloletou, pričom predmetom

konania vo veci samej je úprava výkonu rodičovských práv a povinností k maloletej týkajúca sa rozhodovania o otázke zverenia dieťaťa do starostlivosti rodičov, výživného a styku. Neodkladné opatrenie je rozhodnutím, ktoré je dočasného charakteru, nie je konečným rozhodnutím a jeho nariadením navrhovateľ nenadobúda práva, o ktorých bude rozhodnuté až rozhodnutím vo veci samej. V konaní o nariadenie neodkladného opatrenia sa spravidla dokazovanie nevykonáva, súd nemusí zistiť všetky skutočnosti, ktoré sú potrebné pre vydanie konečného rozhodnutia a nemusí byť vždy dodržaný formálny postup stanovený na dokazovanie. Neodkladné opatrenie vychádza z pomerov a okolností, ktoré existujú v čase rozhodovania. Pokiaľ ide o konanie vo veci samej ide o samostatné konanie. Napriek tomu, že účastníci konania sú totožní a predmetom konania je rozhodovanie o tom istom maloleťom dieťati a právach a povinnostiach k nemu, nemožnosť postupovať v súlade s ust. § 159 C.s.p. a konanie o nariadenie neodkladného opatrenia zastaviť pre prekážku litispendencie s poukazom na charakter konania o nariadení neodkladného opatrenia, ktoré je osobitným konaním a neodkladné opatrenie môže byť vedené a nariadené v konaní vo veci samej, ale aj ako samostatné konanie. Odvolací súd považuje za nedôvodnú aj námietku otca o protizákonnosti nariadeného neodkladného opatrenia bez ustanovenia procesného (kolízneho) opatrovníka maloleťmu dieťatu. Odvolací súd poukazuje na uznesenie č.k. 22P/114/2007-7 zo dňa 21.06.2017 (č.l. 7) o ustanovení opatrovníka maloletej E. v konaní o nariadenie neodkladného opatrenia. Rovnako je irelevantná námietka otca o vecnej nepríslušnosti súdu prvej inštancie na rozhodovanie o nariadenie neodkladného opatrenia z dôvodu, že predmetné konanie je samostatným konaním vedeným pod inou spisovou značkou ako konanie vo veci samej.

14. Pokiaľ ide o odvolacie námietky matky, pri posúdení okolností daného prípadu, odvolací súd tieto nezohľadnil sledujúc záujem maloleťého dieťaťa. V prípade, ak sa matka odvoláva na rozhodnutie súdu prvej inštancie vo veci samej, ktorým bola maloletá E. zverená do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov, predmetné rozhodnutie zatiaľ nenadobudlo právoplatnosť, vzhľadom na podané odvolanie proti nemu a nie je podkladom pre nariadenie neodkladného opatrenia v totožnom znení. Odvolací súd poukazuje na čl. 5 Zákona o rodine, na práva dieťaťa, podmienky na vytváranie si vzťahových väzieb s oboma rodičmi a sledovanie záujmu dieťaťa. Dané kritériá aplikoval správne súd prvej inštancie, s ktorými sa odvolací súd stotožňuje. Napokon odvolací návrh matky je zhodný s nariadeným neodkladným opatrením súdom prvej inštancie.

15. Podľa § 389 ods. 1 písm. d/ C.s.p., odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zruší, len ak nejde o rozhodnutie vo veci samej a dôvody, pre ktoré bolo vydané zanikli alebo ak také dôvody neexistovali.

16. Odvolací súd uznesenie súdu prvej inštancie v časti výroku o úprave styku maloletej E. s matkou v priebehu letných školských prázdnin v roku 2017 v spojení s opravným uznesením č.k. 22P/114/2017-84 zo dňa 09.08.2017, podľa § 389 ods. 1 písm. d/ C.s.p., zrušil, keďže dôvody, pre ktoré bolo neodkladné opatrenie nariadené plynutím času zanikli a nejde o rozhodnutie vo veci samej.

17. Odvolací súd zdôrazňuje, že súdy sú povinné prioritne chrániť záujmy maloletých a prioritne poskytnúť zvýšenú ochranu ich právam, a to aj na úkor dočasného obmedzenia výkonu práv rodičovských, ak vznikne dôvodná obava, že záujem maloleťého dieťaťa môže byť ohrozený. Zároveň odvolací súd apeluje na rodičov maloletej, aby sa snažili správať voči sebe slušne a korektné v záujme maloletej. Ak sa deťom ukáže, že sa rodičia dokážu dohodnúť, je to dobré nielen pre ich prítomnosť, ale aj pre budúcnosť ich vzťahov. Najideálnejším spôsobom úpravy styku rodiča s dieťatom je dohoda rodičov, ktorá najlepšie môže vystihnúť potreby dieťaťa. Rodičia sú však povinní byť v záujme dieťaťa voči sebe ústretoví, neznevažovať úlohu druhého rodiča a správať sa tak, aby bol pri styku zabezpečený čo najväčší komfort maloleťého dieťaťa. Maloleté dieťa nesmie byť zaťahované do konfliktu rodičov a nesmie niesť zodpovednosť za vyriešenie sporu. V prípade konfliktov medzi rodičmi majú obaja možnosť požiadať o psychologickú intervenciu a odbornú pomoc a riadiť sa odbornými radami s cieľom dosiahnuť vytvorenie pokojného prostredia pre svoje maloleťé dieťa.

18. Odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie vo výroku o úprave styku matky s maloletou od 01.09.2017 v spojení s opravným uznesením č.k. 22P/114/2017-84 zo dňa 09.08.2017 podľa § 387 ods. 1 C.s.p. ako správne potvrdil.

19. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 52 C.m.p..

20. Odvolací súd prijal rozhodnutie jednomyseľne, pomerom hlasov 3 : 0 (§ 393 ods. 2 C.s.p.).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).